

ترسیم الگوی مدیریت سازمانی

بر اساس تعامل نفس و قوا

مصطفی عزیزی علویجه*، استادیار گروه فلسفه و حکمت اسلامی، جامعه المصطفی العالمية (ص)
سید احسان رفیعی علوی**، دکترای حقوق عمومی از دانشگاه علامه طباطبایی و مدرس سطح عالی حوزه علمیه

چکیده

از آنجا که خداوند متعال نفس انسانی را نمونه‌ جامعی از تمام حقایق هستی آفریده و نفس انسانی همچون مدیر و رهبری مقتدر بر مملکت خویش حکومت و مدیریت میکند، این پژوهش تصمیم دارد تا از این نفس شناسی فلسفی الهام گرفته و در اقتباسی دقیق، الگوی مدیریت رفتار سازمانی و سازماندهی برتر را بازشناسی نماید، زیرا یکی از روشهای موفق ترسیم ساختارهای اعتباری اجتماعی، استفاده از حقیقت تکوین محور فطرت تلقی میشود. این نوشتار بر پایه‌ نفس شناسی مشرب حکمت مشاء و حکمت متعالیه به تبیین رابطه‌ نفس و قوای آن پرداخته است و نظریه‌ «رابطه‌ تسخیری»، «رابطه‌ تشکیکی» را تبیین نموده و سعی کرده تا طبق این رویکردهای تکوین شناختی در دو مدرسه فلسفی، رابطه‌ نفس و قوا را بعنوان دو مدل مدیریتی و رهبری به نام «مدیریت تفویضی» و «مدیریت سریانی» بازشناسی و شاخصه‌ نمایی کند. سپس در سرآمد (بخش پایانی مقاله) سعی بر تبیین یک مدل تلفیقی از این دو رویکرد شده است.

کلید واژگان

نفس قوای نفس مدیریت

مدیریت تفویضی
مدیریت سریانی
حکمت مشاء
حکمت متعالیه

مقدمه

مسئله‌ الگوبرداری و اقتباس از امور تکوینی، در راستای ترسیم هندسه‌ هنجاری امور اعتباری و قراردادی، یکی از مباحث مهمی است که همواره مورد توجه اندیشمندان بوده است. این موضوع در گرایشهای متنوع دانش تجربی نیز کارآمد بوده، تا جایی که بکارگیری این الگوواره^۱ در علوم زیست- فنی^۲، مورد تأیید اندیشمندان فلسفه علم در علوم مختلف، قرار گرفته است؛ «هیچگاه از هیچ چیز تقلید مکن، مگر فرمهای طبیعی»^۳.

فارغ از تأیید فلسفی این گفتار و گرایش جدید به مدل‌های معنویت‌محور در دانش مدیریت^۴، بسیاری

(نویسنده مسئول) *Email: mostafaazizialavijeh@gmail.com

**Email: rafiealavy272@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۶/۴/۲۱ تاریخ تأیید: ۹۶/۱۰/۴

1. Paradigm
2. Biotechnology and Bionic Science
3. Ruskin, *Modern Painters*, p.235.

۴. عابدی جعفری و بزرگ حداد، «مروری بر مقاله‌های مدیریت اسلامی و مدل‌های آن»، ص ۶۲.